

Jaarverslag 2019 Stichting Open Monumenten Comité Zutphen.

Voorwoord

Stichting Open Monumenten Comité presenteert hierbij het jaarverslag 2019. Het Bestuur legt hiermede (financiële) verantwoording af voor de door haar uitgevoerde activiteiten.

Ontstaan geschiedenis Stichting

Op 7 maart 2013 heeft het College van Burgemeester en Wethouders besloten, na overleg met de besturen van Stichting Wijnhuisfonds en Historische Vereniging Zutphen, dat de organisatie van het Open Monumenten Weekend door een nieuw Comité zal worden overgenomen.

Het organisatie Comité zag er in 2019 als volgt uit;

Namens Historische Vereniging Zutphen:	Ineke Hissink-Kapper, voorzitter
	Eric van Schie, vice-voorzitter
Namens Stichting Wijnhuisfonds :	Silvia Heyl, penningmeester
Namens Gemeente Zutphen :	Ab Braakman, ambtelijk secretaris
Namens Gemeente Zutphen :	Anneke van Rooij

Het organisatie Comité is ongewijzigd gebleven.

Doelstelling van de stichting is als volgt in de statuten vastgelegd:

“De Stichting heeft als doel: het organiseren van open monumentendagen met ondersteunende culturele activiteiten, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn”.

Open Monumenten weekend 2019 met het thema “Plekken van Plezier”.

Het weekend van zaterdag 14 en zondag 15 september was het Open Monumenten weekend. Het Open Monumenten Comité kijkt terug op zeer succesvolle Open Monumenten Dagen. Landelijk werd de magische grens van 1 miljoen bezoekers ruimschoots gehaald en Zutphen heeft daar substantieel aan bijgedragen. Het zonnige weer en het vrolijke thema Plekken van plezier zeker ook. Naar schatting hebben zo'n 10.000 mensen de Open Monumenten Dagen in de gemeente Zutphen bezocht. Net als voorgaande jaren was er een veelzijdig programma samengesteld. Zo'n vijftig monumenten konden gratis bezocht worden, maar daarnaast waren er ook veel positieve reacties op de overige activiteiten. Het Regionaal Archief Zutphen sprak van een recordaantal van zo'n 500 bezoekers, ruim 650 mensen bezochten de Bourgonjetoren en ook mochten Dat Bolwerck, de Buitensociëteit, de Drogenap, Huis Alpha, Musea Zutphen, de Walburgiskerk en eigenlijk alle andere deelnemers **rekenen op veel** en vooral hele enthousiaste bezoekers. De kindertocht naar de museumhaven en de diverse wandelingen zaten nagenoeg vol en meer dan ooit droeg het programma rondom de openstelling van de monumenten met zang, dans, film, muziek, theater, vertelkunst bij aan het thema van dit jaar. Zutphen was één grote plek van plezier.

Openingsavond

Op vrijdagavond voorafgaand aan de Open Monumentendagen werd spectaculair geopend in de Warkense Molen, die die avond in Moulin Rouge was veranderd. Wethouder Mathijs ten Broeke opende de Open Monumentendagen officieel. Rondom het jaarthema “Plekken van Plezier” was een inleidingslezing door de voorzitter OMD, optreden van Can Can danseressen, zanger Gijs Neplenbroek en als hoofdgebeuren de vertoning van de film “Het leven is vurrukkulluk”. Deze film werd door Luxor – filmtheater op **een mega groot** scherm

Jaarverslag 2019 Stichting Open Monumenten Comité Zutphen.

geprojecteerd. Vanwege het koude weer, werd de film niet buiten, maar binnen vertoond. Met een drankje en popcorn voor onder de film was het een zeer geslaagde openingsavond.

Warnsveld en Monument van het jaar

Vele duizenden deelnemers en bezoekers bezochten vervolgens het zonnige Open Monumentenweekend. De historische Overtuin te Warnsveld werd door de gemeente Zutphen in samenwerking met Stichting Comité Open Monumentendag Zutphen uitgeroepen tot Monument van het Jaar en bij de lancering daarvan op zaterdagmiddag 14 september kwamen velen speciaal daarvoor naar Dorp Warnsveld. Burgemeester Annemiek Vermeulen verrichtte de openingshandeling van de crowdfundingactie; het project waarbij enkele groenstructuren worden hersteld en waar nodig nieuwe aanplant in de Overtuin wordt gerealiseerd. Diezelfde middag was er een bijpassende lezing in de tegenover de Overtuin gelegen monumentale Martinuskerk door Ir. Peter Verhoeff over Parkaanleg in landschapsstijl en over restauratie en beheer van historische parken in deze stijl. Het voor de kerk gelegen monumentale Huize Alpha, eigendom van vereniging Hendrick de Keyser was dit Open Monumentenweekend een grote publiekstrekker. De restauratie van dit monument is in volle gang en vele bezoekers maakten graag van deze unieke gelegenheid gebruik de vorderingen te bekijken.

Burgerzaal, wandelingen en kinderactiviteit

In de Burgerzaal waren stands van diverse sponsors en verenigingen en kon men zich opgeven voor de stadswandelingen onder deskundige begeleiding van deskundige stadsgidsen. Hier werd optimaal gebruik van gemaakt.

Ook in de Burgerzaal was het uitgebreide programmaboekje verkrijgbaar, waarin het programma en tijden van deelnemende opengestelde monumenten, rondleidingen, lezingen, kunst en cultuur, muziek en toneel. Speciaal voor het thema “Plekken van Plezier” was er een gratis themawandeling verkrijgbaar, waarbij men op eigen gelegenheid langs allerlei “Plekken van Plezier” in de binnenstad kon wandelen.

Dit jaar werd er meer dan ooit rekening gehouden met kinderen. Vanuit comité Open Monumentendag was er een speciale kindertocht per huifkar met Kapitein Jan of Kapitein Ron naar de Museumhaven. Aan boord van het schip de Walravina leerden de kinderen zeemansknopen, hoe je zeil moet hijsen en hoe je kunt putsen. Tijdens beide dagen konden kinderen via een stempelactie (stempels door bezoek van bepaalde monumenten) een gratis ijsje bij Talamini verdienen. Musea Zutphen, de Buitensociëteit, de Kruittoren, Het Regionaal Archief Zutphen en Erve Eme hadden allemaal leuke activiteiten voor kinderen op het programma staan.

Openstellingen Monumenten

Zeer grote publieke belangstelling trokken dit jaar een 2-tal particuliere monumenten.

Barlheze 21, tegenwoordig woonhuis, maar vroeger de bloeiende onderneming in chocolade en suikerwerken van de fam. Rietberg, die ook Puddingfabriek de Padvinder bezat. Het koetshuis en paardenstallen Burgemeester Dijkmeesterweg 7 uit 1890 trokken eveneens beide dagen veel bezoekers. Het Open Monumenten Comité waardeert het zeer dat particuliere eigenaren hun monument tijdens Open Monumentendagen open stellen voor publiek en het zou fantastisch zijn op nog meer deelname van particulier monumentenbezit tijdens Open Monumentendag volgend jaar.

De Oosterberg Buitensociëteit had een groot programma rondom het jaarthema OMD. In het Hanzehof-park was er een gezellige familiepicknick, waarbij men kon luisteren en kijken naar verschillende optredens en kinderentertainment in en rondom een heuse muziektent en in de

Jaarverslag 2019 Stichting Open Monumenten Comité Zutphen.

Buitensociëteit kon men net als afgelopen jaren rolschaatsen tussen de pilaren en lieten circusartiesten hun kunsten zien.

Vele bezoekers maakten er gebruik van de vorderingen van de verbouwing van het voormalige Broederenklooster tot boutique hotel te aanschouwen of een kijkje te nemen bij Vrijmetselaarsloge Karel van Zweden of de Grootte of Oranje Sociëteit; monumenten waarvan de openstelling uniek is.

Ook dit jaar was er de deelname van diverse horecaondernemers die speciaal voor dit weekend een exclusief open Monumentendag menu hadden samengesteld. Menigeen heeft van dit aanbod gebruik gemaakt en de terrasjes zaten mede door het mooie weer overvol.

Tijdens de landelijke Open Monumentendagen was er ook een Achterhoeks thema en wel 'Wederopbouw in de Achterhoek. Een nieuwe tijd'. Elf Achterhoekse gemeenten, waaronder Zutphen, stelden in 2019 de wederopbouwperiode centraal in het brede project Een nieuwe tijd! Wederopbouw in de Achterhoek. Tijdens Open Monumentendagen kon men in dit kader in Zutphen speciaal het Station, Postkantoor (buitenkant) en Baudartius College (buitenkant) bekijken. Ook was er op beide Open Monumentendagen een fietsexcursie wederopbouwarchitectuur Zutphen en Eefde door Paul de Neeling. Arriva had een speciale actie voor reizen met de bus door de Achterhoek tijdens de Open Monumentendagen.

Ambacht 21 op zondag

Tijdens Open Monumentendagen 2019 werd op zondag het doe- en belevingsfestival Ambacht 21 gehouden. De organisatie heeft als doelstelling kinderen van 8 tot 14 jaar, ouders en een ieder die een carrièreswitch overweegt mede te delen hoe belangrijk, inspirerend en uitdagend het is om ambachtswerk te verrichten en te informeren over de brede toekomst van het vakgebied. Comité Open Monumentendagen heeft vanwege dit belang ervoor gekozen het Ambachtsfestival op zondag een podium te bieden tijdens Open Monumentendagen. In het programma boekje OMD was daarin ook de plattegrond met informatie over het festival opgenomen. Tijdens het festival kon iedereen kijken hoe door vakmensen bepaalde werkzaamheden worden verricht en er waren workshops waar jonge bezoekers de handen uit de mouwen mochten steken om iets te maken. Dit jaar werd er onder meer getoond waar een 3D-printer voor gebruikt kan worden. Het plaatselijke onderwijs was goed vertegenwoordigd op het festival. Het Stedelijk, de Praktijkschool, Technasium en Kompaan College deden mee. Witteveen + Bos gaf een presentatie over hun werk over de hele wereld. De Stichting Zutphen Ambachtstad werkte voor dit festival samen met Platform Techniek Zutphen, onderwijs en bedrijfsleven.

Opera de Toverfluit op zondag

Tijdens het Open Monumentenweekend was er ook het operaproject Toverfluit RAP; vanuit zomeracademie Zutphen gepresenteerd door sopraan Johannette Zomer. Die Zauberflote behoort tot de bekendste en meest opgevoerde opera uit Mozarts repertoire. De Toverfluit RAP combineert klassieke muziek met raphiphopmuziek. De première was in de Hanzehof en de buitenvoorstellingen bij de veertiende-eeuwse Berkelpoort. Bezoekers konden vanaf de tribune, eigen stoel, picknickkleed of een fluisterbootje de voorstelling aanschouwen. Het eindresultaat waren een aantal voorstellingen met een opwindende, inspirerende operaversie, maar wel een voorstelling waarin het oorspronkelijke werk en de muziek nog steeds tot hun recht kwam.

Jaarverslag 2019 Stichting Open Monumenten Comité Zutphen.

Paltprijs 2019

Op zondagmiddag 15 september was er om 16.00 uur in de Burgerzaal de uitreiking van de Paltprijs 2019. Elke twee jaar wordt tijdens Open Monumenten Dagen de Paltprijs uitgereikt, een stimuleringsprijs voor particulieren en bedrijven die hun pand of locatie op cultuurhistorisch verantwoorde wijze hebben opgeknapt. Behalve de winnaar van de Paltprijs, die gekozen wordt door een deskundige jury, werd er ook een publieksprijs uitgereikt. De Paltprijs bestaat uit een oorkonde, een schildje dat aan de gevel kan worden bevestigd en een aanmoediging van € 500,-.

Met de uitreiking van Paltprijs wil het bestuur van de Stichting Wijnhuisfonds bijdragen aan het behoud en herstel van het gebouwde culturele erfgoed van Zutphen. Er waren twee panden Paltprijswaardig bevonden, Deventerweg 73 en Kuiperstraat 29.

De jury vond het mooi om te merken dat beide kandidaten moed putten uit de 'cadeaus' die hun huizen hun gaven, of die zij aan hun huis teruggaven. Een gave parketvloer die tevoorschijn kwam onder lelijke vloerbedekking, een ontbrekende kastdeur die gereconstrueerd kon worden naar het voorbeeld van de kastdeur die nog wel aanwezig was. Beide projecten vroegen om oog voor detail én voor het grote plaatje. Doorslaggevend voor het eindoordeel van de jury was het effect dat de inspanningen van de eigenaren hadden voor het pand. Van de twee panden is er een die herboren uit het proces tevoorschijn is gekomen. De zwaan die een lelijk eendje was geworden heeft haar grandeur teruggekregen. Daarmee werd de Deventerweg 73 tot winnaar uitgeroepen.

De familie König ontving uit handen van wethouder en juryvoorzitter Mathijs ten Broeke het gevelschildje, de oorkonde en de bloemen. Tevens ontvangt de winnaar € 500,- als aanmoedigingsprijs. Van 15 augustus tot 15 september is er massaal gestemd op de genomineerden voor de Publieksprijs 2019. In totaal zijn er 1109 stemmen uitgebracht. Lange tijd is er een nek-aan-nek race geweest tussen de Deventerweg 73 en Sprongstraat 16. Uiteindelijk kreeg de Deventerweg 34% van de stemmen en is met 43% van de stemmen het pand aan de Sprongstraat 16 de Publiekswinnaar geworden.

De oorkonde en bloemen zijn overhandigd aan Bibi Bodegom, uitbaatster van de hierin gevestigde wijnbar 'NicenIk'. De overige stemmen waren voor Het Oude Bornhof 1%, Broederenkerkhof 5 en Zaadmarkt 83 beide 4%, Kuiperstraat 29 en Nieuwstadskerksteeg 2 beide 7%.

De deelnemers

Deelnemers Open Monumentendagen 2019 waren De Overtuin, Burgerzaal, Walburgiskerk, kerktoeren en Librije, Baderorgel, Musea Zutphen, Koetshuis B. Dijkmeesterweg 7, Stadhuis Zutphen, Drogenapstoren, Huis Welgelegen, Broederenkerk, Barlheze 21 (voormalig grossierderij in chocolade en suikerwerken), Molen Nooit Gedacht, Sareptahof, Museumhaven Zutphen en Brugschip, Driekant Ambachtscentrum, Berkel ruïne, Leeuwekoppenhuisje, Huis Alpha, Kruittoren, Bourgonjetoren, Wijnhuistoren, De Bleek, Dat Bolwerck, Broederenklooster, Dertiende eeuwse waltoren, Brandkas van Henny, Ontmoetingscentrum en bibliotheek Oude Wand 13, Groote of Oranje Sociëteit, Gewelvenkelder Eetcafé Uffie's, Synagoge, Oude Wasserij De ijsselstroom, Schuilkapel de Wildeman, Stadsboomgaard en Vogelpark, Pakhuizen Baggeroord, Brandkas van Henny, Regionaal Archief Zutphen, Volkshuis, v/h Mispelblom, Middeleeuwse Gewelvenkelder, Warkense Molen, Sint Jan de Doper, Watertoren, Middeleeuwse waterput, Synagoge, Oosterberg Buitensociëteit, Martinuskerk, Vrijmetselaarsloge Karel van Zweden, Stichting Barbaros Moskee, Pakhuis de Biervoerder, De Proosdij, Huize Borro (Genietcafé), IJsselsalon, Luxor theater, Atelier Nicole Karrèr, Museum de Opkamer, Atelier Dorine de Soet, Atelier Miriam Verbeek, Driekant Brood & Koffie, Geelvinck Muziekmuseum, Schilderkunst Innerlijke monumenten Berkelkade 15,

Jaarverslag 2019 Stichting Open Monumenten Comité Zutphen.

Marspoortgalerie, Museum Boer Kip, Museumwinkel 't Snoepje, Toverfluit Rap, De Iesselschoters, Capella Calluna, Baderorgel, ToonkunstPlus Zutphen, De Ijsselzangers, Koninklijk Zutphens Mannenkoor, Theatergroep ZET, IJssel Proeven, The new Black and White dance Orch., Arabesk, Cappella St. Jan, Gravenstad Muziektheater, Koor Fermata, Gijs Neplenbroek, Amady Brummen, Popkoor Zutfun, Rondleiding Werkgroep Bouwhistorie HVZ, Rondleidingen Gilde Zutphen, Stadsgidsen SAZ Zutphen, dr. Rudolf Bosch (lezing Plekken van Plezier), Stadswandeling Joods Zutphen, Ir. Peter Verhoeff (lezing parken in landschapsstijl), Huize Borro, Historische Vereniging Zutphen, Soroptimist Club Zutphen, Tekencub het Palet (portrettekenen), Erfgoedvereniging Heemschut, vrijwilligers Tramlijn Zutphen Emmerik.

Bij het organiseren van de Open Monumentendagen komt heel veel kijken, maar samen met de talloze vrijwilligers en deelnemers kan terug worden gekeken op een ontzettend mooi en druk bezocht weekend. Ook de Dweildag, Ambacht21, de Toverfluit Rap en de extra koopzondag hebben bijgedragen aan twee geweldige dagen voor Zutphen.

Het comité bedankt dan ook graag alle monumentenbezitters, vrijwilligers, zang, dans en acteermedewerkers waardoor zoveel bezoekers dit weekend wederom de kans kregen te kunnen genieten van al onze prachtige monumenten binnen de gemeente Zutphen!

Bestuur van Stichting Open Monumenten Comité Zutphen spreekt haar dank aan een ieder uit voor de samenwerking en het gestelde vertrouwen. Wij hopen in 2020 samen met alle partijen weer een alle opzichten aansprekend Open Monumenten Weekend te gaan organiseren. Het thema voor 2020 is "Leermonument".

Bestuur Stichting Open Monumenten Comité Zutphen

Mevrouw H.J. Hissink-Kapper, Voorzitter

Mevrouw S. Heyl, Penningmeester

De heer E. van Schie. secretaris